N°. 3. 18..

BREDASCHE COURANT.

ZONDAG 8 JANUARIJ.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 5den Januarij.

Het officiele blad van het Fransche gouvernement behelst de volgende mededeeling.

» Het tweede jaar van het nieuwe Keizerrijk vangt aan met eene gebeurtenis, die in de geschiedenis van het Fransche zeewezen zal opgeteekend blijven. De dijk van Cherbourg is den 31sten December 1853 geheel voltooid en gaat met den 1sten Januarij dezes jaars over in gewoon onderhoud. Dit reusachtige werk is aangevangen in 1783; het werd geschorst onder den revolutie-storm, en onder het eerste Keizerrijk weder opgevat; het stond weder stil zoolang de restauratie-regering duurde; thans eindelijk is het voltooid, na 70 jaren wachtens en 41 jaren arbeidens.

» Lang had men aan het tot stand komen van dat werk getwijfeld; verschrikkelijke tegenspoeden konden op zekere tijdstippen doen vreezen, dat de zege aan de zee zou blijven in dezen heeten strijd tegen de koenste pogingen en werken van 's menschen genie; thans kan die bezorgdheid geheel ter zijde gesteld worden, en er blijft niets meer te doen dan aan het werk van vier menschengeslachten zijn beslag te geven:

» De dijk van Cherbourg is ontworpen door den beroemden *Vauban*, die begreep hoe noodig het voor ons zeewezen was, in het Kanaal eene voor de grootste oorlogschepen toegankelijke haven te hebben. Na onderscheidene proefnemingen is de dijk gevestigd op omtrent 4000 meters van den ingang der handelshaven; hij is 37000 meters lang (de breekwater van Plymouth slechts 1800 meters), en rijst meer dan 20 meters boven den bodem der zee. Twee duizend kunstmatige zamengestelde blokken, elk van 20 kubiek ellen, en 44,000 kilogrammen wegende, beschermen de grondslagen der buitenhoofden tegen de golven.

» Den 21 laatste jaren, in welke aan dit bewonderenswaardig werk gearbeid is, zijn uitsluitend besteed tot het bouwen van den [illegible] muur, die zich 10 meters en 50 duimen verheft boven het peil van laag getijde, en van den voet der hoofden van de beide uithoeken van twee der forten. De voor dit werk uitgegeven sommen van 1783 tot den aanvang dezes jaars zullen 67,300,000 francs bedragen. De wet van 25 Junij 1841 had voor de voltooijing van den dijk een buitengewoon crediet van 18 millioen gegeven; hierop is door een zuinig bestuur nagenoeg 1,500,000 francs bespaard.

» Eene voor de scheepvaart vroeger hoogstgevaarlijke baai levert alzoo thans een veilige wijkplaats op voor de grootste schepen in de hevigste stormen; en Frankrijks vloten zouden er des noods beschutting vinden tegen de zee en tegen den vijand; tevens is het eene schuilplaats voor de handelsscheepvaart van alle volkeren.

» Frankrijk mag dus trotsch zijn op dit werk zonder weerga in de oude en in de nieuwe geschiedenis, hetwelk, door *Vauban* aangevangen zijnde en het merk van het genie van Keizer *Napoleon* I dragende, voltooid is door Z. M. *Napoleon* III."

— De Parijsche *Constitutionnel* geeft eene lijst der nabij Konstantinopel vereenigde Fransche en Engelsche oorlogschepen, en zegt: » Wij komen alzoo tot een totaal van 43 schepen die reeds vóór de aankomst van een nog verwacht wordend Engelsch en een Fransch oorlogschip, de Zwarte zee hebben kunnen binnenloopen, namelijk acht Fransche en negen Engelsche linieschepen, verder tien stoomschepen benevens twee zeil-fregatten van het Fransche eskader, en elf stoomschepen benevens een zeil-fregat van het Engelsche eskader."

— Men verzekert, dat de Regering voornemens is; eenige wijzigingen te brengen in het wetboek van strafregt; onder anderen wil zij de verordeningen, waarbij de straf van het verlies der burgerregten wordt opgelegd, door andere bepalingen doen vervangen.

— De Regering heeft eenige verordening betrekking hebbende tot het lager onderwijs gewijzigd. Onder anderen is bepaald, dat, voortaan niemand tot onderwijzer in eene gemeente zal kunnen worden aangesteld, dan die gedurende een tijdsverloop van ten minste drie jaren als adjunct- of waarnemende onderwijzer zal zijn werkzaam geweest. Geene mindere vaste bezoldiging zal worden versterkt dan van 500 fr. voor de 1. kl., en 400 fr. voor de 2. kl. van onderwijzers. Het zal echter den onderwijzers vrijstaan, eene buitengewone toelaag aan te nemen voor bewezen diensten tot een bedrag van 800 fr.

— De heer *Pierre Didot*, zoon van *Ambroise Didot*, en broeder van *Firmin Didot*, is te Parijs overleden, in den ouderdom van 93 jaren. De begrafenisplegtigheid van dezen oudsten der Fransche typographen, heeft den 2den dezer plaats gehad op het kerkhof der Mont-Parnasse. De lange en eervolle loopbaan van den heer *Didot* werd geschetst door den heer *Ambroise Didot*, zijn neef, in eene rede die hij bij het graf tot de bloedverwanten, vrienden en werklieden rigtte die bij de begrafenis tegenwoordig waren.

— De heeren *Emilie* en *Isaac Pereire* hebben eene som van 150,000 francs geschonken ten behoeve der armen, de verdeeling van welke gelden, in hunnen naam, zal geschieden door de Aartsbisschoppen van Parijs en Bordeaux, door de voorzitters der consistoriën in die beiden steden, door de maires van Parijs en van verscheiden naburige gemeenten en door den Opperrabbijn van Bordeaux.

— De raad van administratie van den Noordelijken spoorweg heeft, op voorstel van zijnen voorzitter, den baron *James van Rothschild*, 200,000 bons van 1 pond brood ieder ter beschikking gesteld van de maires en de bureaux van liefdadigheid der steden langs welke die weg en zijne zijtakken loopen, om gedurende de maanden januarij, februarij, maart en april onder de armen te worden verdeeld.

— Het kerkelijk dagblad *Univers* deelt berigten mede uit Rome van den 24sten ll., waarin onder meer gemeld wordt, dat, naardien de Pauselijke nuntius te 's Gravenhage, de heer *Belgrado*, door den Paus niet is verheven tot de waardigheid van Aartsbisschop *in partibus*, zulks beschouwd moet worden als een blijk, dat de Pauselijke Regering het besluit nog niet heeft genomen dien Prelaat tot haren nuntius te Napels te benoemen.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 4den Januarij.

In Beijeren is door den Koning, en onder bescherming van H. D. en van de Koningin, eene hoofdvereeniging opgerigt, tot bevordering van weldadige doeleinden in het gansche Rijk, onder den naam van *St. Johannes-vereeniging*. De Koning is daartoe, volgens het officiële Munchensche dagblad, vooral genoopt door de overtuiging, dat het noodig is, de krachten en middelen der particuliere weldadigheid, welke zich dikwerf al te zeer verdeelen, onderling te doen zamenwerken, zullende daarbij echter geen inbreuk mogen worden gemaakt op de taak en de regten der wettelijke armenzorg. De Koningin heeft aan de vereeniging uit eigene fondsen eene som van 30,000 fl. gegeven, alsmede de regten van zedelijke ligchamen.

— De Augsburgsche *Allgemeine Zeitung* heeft, van een Londenschen correspondent, die soms bijzonder goed onderrigt is, de volgende mededeeling ontvangen:

» Zoodra de Russische berigten omtrent het gevecht bij Sinope alhier ontvangen waren en alle onzekerheid omtrent den aard van het aldaar gebeurde weggenomen hadden, werd in eene vergadering der leden van het Britsche kabinet, die meer dan vijf uren aanhield, besloten tot de door Frankrijk voorgestelde maatregelen, en zijn de voorschriften vastgesteld voor de uitvoering derzelve door de vereenigde vloten. Het beginsel waarnaar de verbonden mogendheden voornemens zijn te handelen, is dit: men zal gewapend bezit van de Zwarte zee nemen en ze zoolang in bezit houden als Rusland de donau-vorstendommen bezet houdt. De kruisende Engelsche en Fransche schepen ontvangen bevel om elk Russisch oorlogschip hetwelk uit eene haven poogt in zee te steken, aan te houden en terug te zenden naar de plaats van waar het uitgeloopen is. In geval van verzet zal geweld gebruikt en het Russische schip genomen worden. Deze handelwijze verschilt van eene blokkade in zoover dat de Russische handelsvlag niet aangetast wordt en dat de onzijdige handel in de Zwarte zee geene storing ondergaat. Doch wanneer de Russen zich aan deze beperkingen onderwerpen, verliezen zij al hunne magt over de Zwarte zee, en komt de heerschappij over die wateren in de daad geheel weder aan de Turken, iets hetgeen in onderscheiden opzigten, inzonderheid voor de communicatie met hunne legers, van belang zou zijn. Verdere aanvallende maatregelen zullen de verbonden vloten voor 's hands niet te werk stellen, maar afwachten wat Keizer *Nikolaas* voornemens is te doen. De oorlog kan echter thans aldra uitbreken, hetzij door eene botsing in de Zwarte zee, of door eene oorlogsverklaring, waartoe Rusland welligt in den bovenbedoelden maatregel reden mogt vinden.

» De aanval op Sinope, die op bevel van Keizer *Nikolaas* geschied is nadat hem uitdrukkelijk was te kennen gegeven dat elke nieuwe aanval op het Turksche grondgebied door de Fransche en Engelsche regeringen zou worden aangemerkt als eene aantasting der onder hare bescherming staande landen, heeft een beslissenden invloed op het besluit van het Britsche kabinet gehad; en er is, geloof ik, onder deszelfs leden niemand meer die veel hoop op het behoud des vredes heeft."

— Ter beurs van Weenen liep Maandag het gerucht dat de Russen hunne voordeelen in Azie vervolgden en, na op Turksch grondgebied doorgedrongen te zijn, Battoun bemagtigd hebben.

Bevestigt zich dit gerucht, dan zal zulks tot nieuwe moeijelijkheden aanleiding geven. Niet alleen zou deze overrompeling van het Turksche grondgebied, volgens de verklaringen van Frankrijk en Engeland, tot eene werkdadige tusschenkomst dier beide mogendheden aanleiding kunnen geven, doch, zelfs in geval de onderhandelingen geopend werden, zou het bezetten van Battoun door de Russen eene der moeijelijkst te beslissen vraagstukken opleveren. Battoun is, behalve de sterkte, niet anders dan een klein dorp, welks bezit bij den eersten aanblik van weinig aanbelang zou geheeten worden, doch door zijne geographische ligging is het een punt van het grootste gewigt voor de Russen, want het bezit daarvan zou hun veroorloven de bergbewoners van den Kaukasus meer van nabij te omsingelen en hunne gemeenschap af te snijden. Rusland beoogde dan ook reeds lang de bemagtiging van dit punt, en is het inderdaad in zijne magt, dan zal het moeijelijk vallen het over te halen dat weder te laten varen.

— Het Oostenrijksche gouvernement heeft een besluit genomen, hetwelk voor de volksvoeding niet onbelangrijk geacht wordt. Op een uitvoerig rapport van het hoofdcollegie voor de zaken, rakende de algemeene gezondheid, is het verkoopen van paardenvleesch in de slagterswinkels en andere voor het publiek openstaande inrigtingen veroorloofd.

— Te Triest is den 5 Januarij de pakketboot aangekomen met brieven uit Konstantinopel van den 26 December. In die hoofdstad was de rust volkomen hersteld. De Minister van Oorlog zal zijne betrekking behouden. *Reschid*-pacha had zijn ontslag aangenomen als minister van buitenlandsche zaken, doch zulk was niet aangenomen. De grondslagen voor de vredesonderhandelingen waren bepaald vastgesteld; zij bepalen de ontruiming der Vorstendommen, de bevestiging der aan de Christenen in Turkije toegestane voorregten, de vereeniging van een Europesche Congres waarin de vredesvoorwaarden bepaald in overweging zullen worden genomen. In de straten der hoofdstad hadden zich teekenen van fanatismus en de vaandels der oude Janitzaren als symbool van vereeniging voor de misnoegden vertoond. Door de demonstratie der Softas was de oorlogspartij versterkt.

ENGELAND.

LONDEN, den 2den Januarij.

In de officiele *London Gazette* van den 30sten December ll. is eene proclamatie der Koningin afgekondigd waarbij het Britsche Parlement opgeroepen wordt om den 31sten Januarij aanstaande bijeen te komen « tot afdoening van onderscheiden spoedvereischende en gewigtige aangelegenheden", welke uitdrukking gebruikt pleegt te worden wanneer geen nieuwe verdaging des Parlements te wachten is.

— De *Morning Post* behelsde gisteren een betoog dat de oorlog onvermijdelijk geworden is en tracht al de gronden van hoop op het behoud des vredes, welke de *Times* uit de onlang hervatte onderhandelingen put, krachteloos te maken.

— Men berekent dat de gezamentlijke bevolking van Londen, de voorsteden daaronder begrepen, thans nagenoeg 2,350,000 zielen bedraagt, waarvan de bewoners der armen-gestichten bijna 100,000 uitmaken. Naar oud gebruik zijn al deze armen, op den jongsten Kersdag, weder ruim op pudding, ossenvleesch, aardappelen, brood, porter, bier en thee met suiker onthaald, terwijl de kinderen bovendien china's-appelen en suikergebak ontvingen. In een der gestichten woog de pudding duizend Engelsche ponden, en was ieders aandeel daarvan tusschen een half en een geheel pond.

— De heer *John. O'Connell*, zoon van wijlen *D. O'Connell*, is te Clonmel in Ierland tot Parlementslid benoemd.

— Met de stoomboot *Andes* zijn berigten uit New-York tot 17 December ontvangen. Den 13den dier maand was de groote westelijke spoorweg in Canada geopend en daarbij een afstand van 84 Engelsche mijlen in vier uren tijds afgelegd, hetwelk nog niet eens de grootste snelheid is die gebezigd zou kunnen worden. — Het Congres der Vereenigde Staten zette zijne bezigheden ijverig voort; onder de verwachte wetsontwerpen was er een tot het aanleggen van een spoorweg tusschen den Atlantischen naar den Stillen Oceaan. De staten doen zes zware oorlog-stoomfregatten bouwen. Men sprak van eene nieuwe en ernstige expeditie tegen Cuba, welke in het begin van Februarij zou uitzeilen, maar velen betwijfelen de waarheid van dit gerucht. — Het bevestigt zich dat *Santa Anna* door de meerderheid der Staten van Mexico tot dictator voor den tijd van tien jaren benoemd is.

— Het te Panama uitkomende nieuwsblad, van den 26 Nov., meldt, dat de werkzaamheden aan den spoorweg over de landengte in den laatsten tijd een belangrijken stap gevorderd zijn, door het voltooijen der brug over de Chagres-rivier. Den 24 Nov. was die brug voor 't eerste met eene locomotief bereden. Dien ten gevolge kon nu een nieuw gedeelte van den weg opengesteld worden voor den overtogt van met muilezels bespannen rijtuigen, en na den 20 Dec. zou men op één dag, gemakkelijk en zonder de hulp van vaartuigen, de reis van den eenen Oceaan naar den anderen kunnen doen. Indien droog weder de werkzaamheden begunstigde, zou de geheele weg, met uitzondering van een over de bergHoogte loopende gedeelte, ter lengte van drie mijlen, over zes maanden met gewone rijtuigen bereden kunnen worden. Er werkten nu 2500 man aan den weg, en binnen twee maanden zou dit getal met 4000, grootendeels Ieren uit de Ver. Staten en Chinezen, vermeerderd zijn. Met behulp dezer versterking van werklieden, zou de arbeid aan den weg op de bedoelde hoogte met kracht doorgezet worden.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 7den Januarij.

Ter openbare Vergadering van den Gemeenteraad van 4 Januarij 1854, werd overgegaan tot de opneming van de Rekening dezer Gemeente en van die wegens het kazernerings-fonds der Marechaussée, beide over de dienst van 1851.

Behoudens eenige door de Commissie gemaakte aanmerkingen, meer bijzonder betrekking hebbende op de toekomst, worden die rekeningen, ingevolge de conclusie van het rapport, goedgekeurd en voorloopig vastgesteld:

de Gemeente rekening:

in Ontvang op.	*f* 111485.34¼
» Uitgaaf ».	» 84816.10
goed slot. . .	*f* 26669,24¼

in die der Marechausseé:

in Ontvang op.	*f* 1083.06½
» Uitgaaf ».	» 1239.04
kwaad slot. . .	*f* 156.07½.

— Aanstaanden Woensdag, den 11den dezer, zal in het bovenlokaal van den Heer *Sprengers* op de Groote Markt, des avonds ten zes ure, het gewone jaarlijksche examen en de prijsuitdeeling plaats hebben aan de leerlingen der Zangschool, van het Departement Breda der Maatschappij: *Tot nut van 't Algemeen.*

Wij vestigen de aandacht onzer lezers op dit openbaar examen, ten einde zoo mogelijk daardoor meer belangstelling op te wekken in deze hoogstnuttige inrigting, door welke ouders in de gelegenheid gesteld worden, hunne kinderen, voor eene betrekkelijk zeer geringe som, de grondbeginselen eener edele en schoone kunst te laten leeren, welke hen op hun verderen leeftijd tot eene den geest verheffende en hoogstgenoeglijke uitspanning kan verstrekken.

De Cursus voor dit jaar zal een aanvang nemen op Zaturdag den 14den Januarij aanstaande, en worden mitsdien belanghebbenden die hunne kinderen of pupillen aan het onderwijs wenschen te doen deelnemen, uitgenoodigd zich te adresseren bij den Secretaris van het bestuur der Zangschool, den Heer *J. J. Collard*, op het Kasteelplein.

Het heeft den Koning behaagd bij besluit van den 5den den minister van finantien den heer *van Doorn*, als zoodanig, op zijn verzoek, eervol te ontslaan, onder dankzegging voor de gewigtige in die betrekking bewezen diensten, en hem tijdelijk te benoemen tot minister voor de zaken van de Hervormde en andere eerediensten.

Z. M. heeft bij hetzelfde besluit het bestuur van het departement van finantien tijdelijk gelieven op te dragen aan den minister van Staat en van buitenlandsche zaken, Mr. *F. A. van Hall.*

— Staat der Nederlandsche Bank, op den 31sten December jl.: omloopende bankbiljetten *f* 76,908,445.00, saldo's van rekeningen-courant *f* 41,693,882.39, munt en munt-materiaal *f* 90,891,660.86½.

— In de herfstvergaderingen, van de onderscheidene provinciale commissiën van onderwijs in ons land, zijn met gunstig gevolg geëxamineerd: 59 onderwijzers van den tweeden rang; 76 onderwijzers van den derden rang; 88 onderwijzers van den vierden rang; 3 huisonderwijzers; 54 schoolhouderessen en 1 huisonderwijzeres.

In 1853 zijn dus gezamenlijk, met bijvoeging van de toegelatenen in de voorjaars- en zomervergaderingen van dat jaar, uitgereikt 175 acten van onderwijzer voor den tweeden rang; 237 acten van onderwijzer voor den derden rang; 296 acten van onderwijzer voor den vierden rang; 8 acten van huisonderwijzer; 163 acten van schoolhouderes en 11 acten van huisonderwijzeres. In dat jaar is dus geene acte van den eersten rang uitgereikt.

In 1852 zijn er 35 acten van den tweeden rang *minder* uitgereikt, 9 acten van den derden rang, ook *minder*, en 1 acte van den vierden rang *minder*. Verder 2 acten van huisonderwijzer *minder*, ook 8 acten van schoolhouderes *minder*, en 6 acten van huisonderwijzeres *minder*, terwijl er echter in 1852 eene acte van den eersten rang *meer* is uitgereikt.

— In den *Nieuwen Noordbrabander* leest men:

« Wij vermeenen met zekerheid te mogen melden, dat thans na de de verwerping van het voorstel der NEGEN leden, aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal is ingezonden eene koninklijke boodschap ten geleide van een wetsontwerp, houdende toekenning van een rijkssubsidie van een millioen guldens ten behoeve van de UITWATERING *staande onder het beheer van het Waterschapsbestuur voor de Uitwatering van Grave naar den Amer*, zonder dat daaraan eene zekere rigting als voorwaarde is vastgehecht. Er heeft echter geene mededeeling aan de Tweede kunnen geschieden, omdat deze reeds op reces was gescheiden, doch schijnt het als zeker aangenomen te kunnen worden, dat dit voor onze door het water verwoeste streken zoo belangrijk onderwerp onmiddellijk na de hervatting der werkzaamheden van de Kamer, welke den 14. februarij plaats heeft, in behandeling zal komen, en de zoo gewenschte zaak, waarvan de niet afdoening zoo vele gemoederen, ten onregte verontrust en die de vijanden onzer welvaart gelegenheid laat, nieuwe en naar onzer overtuiging verderfelijke plannen te ontwerpen en daarmêe goedtrouwige lieden in te nemen, haar beslag erlangen.

« Wij vernemen, dat bij de regering het voornemen bestaat, de belasting op de deuren en vensters af te schaffen en die op de huurwaarde te verhoogen tot het bedrag, welke door die afschaffing zou gemist worden. Het opruimen van deuren en vensters, waardoor die belasting nog al aanmerkelijk moet verminderd worden, schijnt daartoe aanleiding te geven. Zoo men meent, moeten dienaangaande reeds de noodige inlichtingen van de Rijks-ontvangers gevraagd zijn.

— De *Delftsche Courant* behelst de volgende bijzonderheden aangaande den onlangs overleden kolonel der Artillerie *T. E. Dinaux*:

« Bijzondere omstandigheden verhinderden ons vroeger melding te maken van het overlijden van den hoog edel gestrengen heer *Tell Emile Dinaux*, kolonel der artillerie, directeur van 's rijks stapel- en constructie-magazijnen, ridder der militaire Willemsorde 4de kl., der Orde van den Nederlandschen Leeuw en der Wladimirorde van Rusland.

«Een in weinige dagen sterk toenemend verval van krachten maakte, op den 23 November jl., een einde aan zijn zoo hoogst nuttig en werkzaam leven.

«Reeds in jeugdigen leeftijd wist *Dinaux* zich verdienstelijk te maken. De natuur had hem rijk bedeeld. Bij eene groote bevattelijkheid bezat hij eene vlugge geest, een sterk geheugen en eene levendige voorstellingskracht, wat, gepaard bij eene goede wetenschappelijke opleiding, den jongen officier spoedig tusschen vele zijner wapenbroeders moest onderscheiden en de aandacht op hem te vestigen.

«De kundige generaal-majoor *Huguenin*, belast met de organisatie van het Belgische leger, trok dan ook ruimschoots partij van zijne kennis en zucht tot werkzaambeid.

«De terugkeer van *Napoleon* uit Elba, bragt *Dinaux* met het leger tot voor Parijs. Van daar teruggekeerd was hij werkzaam, eerst bij de inspectie der draagbare wapenen en daarna bij de geschut-gieterij te Luik. Later als kapitein geplaatst bij de rijdende artillerie, bewees hij groote diensten bij het ontwerpen van het in 1827 ingevoerde nieuwe veld-materieel.

«Bij het uitbarsten der onlusten was de kapt. *Dinaux* de eerste, die met eene batterij rijdende artillerie te velde werd gezonden; de Septemberdagen voor en in Brussel hebben bewezen, dat de kundige artillerist ook in het werkdadige van den oorlog ten volle aan zijne bestemming beantwoordde, ten bewijze waarvan hij de Willemsorde ontving, als eene regtmatige belooning voor de trouwe vervulling zijner pligten.

«Evenzoo was zijn gedrag in den roemvolle tiendaagschen veldtogt. Later als hoofdofficier, bleef hij steeds met onderscheiding dienen en werd in 1849 als kolonel geplaatst aan het hoofd van het gewigtigste onzer artillerie-kommandementen.

«Ook hier wist hij de moeijelijke taak, die op hem rustte, met naauwgezetheid te volbrengen. Als chef was hij toegevend en tevens ferm, steeds regtvaardig en zich zelve gelijk blijvende, welke eigenschappen den kolonel *Dinaux* de achting, van allen die met hem in aanraking kwamen, in hooge mate deed verwerven.

« Niet minder trouwhartig echtgenoot als teeder vader, is het verlies, wat zijne nu in droefheid gedompelde betrekkingen bij zijnen dood ondervinden, groot; maar ook het vaderland, het leger en vooral het wapen der artillerie betreuren, bij zijnen onverwachten dood, het verlies van een braaf mensch, edel staatsburger en beproefd soldaat.»

— Van Vlissingen wordt geschreven, dat Zr. Ms. fregat *Palembang* aldaar zal worden nagezien en gereed gemaakt tot de reis naar Oostindië, ter vervanging van Zr. Ms. fregat *Prins Hendrik der Nederlanden*, welke bodem bestemd is om in het voorjaar naar het Vaderland terug te keeren.

— Aan eene der pijpen van de duin-waterleiding welke, even buiten Haarlen, door het Sparen zijn gelegd, is eene meer of min belangrijke breuk ontdekt. Maandag en Dingsdag waren nog aan de fontein, buiten de Willemspoort te Amsterdam, ruim 36,000 emmers water afgeleverd.

Men is ijverig bezig aan het stoppen van de opening, welke zich aan de pijp der Duinwaterleiding, in het Sparen, bezuiden die stad, heeft geopenbaard, ten gevolge waarvan aldaar geheel het ijs is verdwenen. Men schijnt een gedeelte van het water te willen afdammen, om alzoo de plaats, alwaar het gebrek aanwezig is, te kunnen bereiken.

— Uit de Fijnaart wordt ons berigt, dat het Nieuwjaarwenschen dit jaar aan de behoeftigen verboden zijnde, men een beter middel bedacht heeft om hen wel te doen, en eene som van circa *f* 600 bijeengebragt heeft tot het doen van buitengewone uitdeelingen. Den 3den dezer is daarmede een begin gemaakt, zijnde toen 2238 Ned. ponden brood aan de behoeftigen uitgereikt, welke uitdeeling door meerdere zal gevolgd worden. Behalve deze betere besteding van de giften, is het op den Nieuwjaarsdag in den volgenden zoo stil en rustig geweest als te voren nimmer was opgemerkt.

— Uit Pijnacker wordt gemeld dat men daar en in de omstreken verontwaardigd is over het berigt, dat *Engeltje van der Vlies* werkelijk voedsel gebruikte. Men is zulks te meer, omdat men dit volstrekt niet van de *vrome ziel* verwachten kon.

Toen de lijkschouwing den 25. December plaats had, heeft de persoon bij wien *Engeltje van der Vlies* verpleegd werd, bekend, dat zij dagelijks thee, bouillon en melk gebruikte; daarvan is dadelijk eene achte opgemaakt.

— Ll. Maandag nacht is te Nijmegen een stoutmoedige dielstal gepleegd. Vermoedelijk door het gebruik van valsche sleutels heeft men zich, aan de straatzijde, den toegang gebaand tot de consistorie-kamer der Hervormde of St. Stevenskerk, en aldaar, door middel van braak, ontvreemd het bij de jongste feestdagen gecollecteerde ten behoeve der openbare eeredienst, tot een bedrag van circa *f* 40. Ofschoon men ook getracht heeft de sluiting der armekas met geweld te verbreken, is men evenwel hierin gelukkig niet geslaagd, zoodat door toevallige omstandigheden die opbrengst der liefdadigheid, nagenoeg eene som van *f* 1000 uitmakende, is gespaard gebleven. De daders zijn tot dus verre onbekend.

— Eenige jaren geleden overleed in het huis van burgerlijke en militaire verzekering te Leeuwarden iemand, die door zijn' armen hond daarin nog steeds werd verondersteld aanwezig te zijn; om die reden zich steeds voor dat gebouw, ter opwachting zijns meesters, ophoudende, hadden de buren, uit belangstelling en mededoogen, het trouwe beest van een hokje en bij voortduring van het benoodigde voedsel voorzien. Het hondje is echter thans eindelijk zijnen meester gevolgd, daar het de vorige week door een der buren dood in het daarbij zijnde water is gevonden. Om de bijna voorbeeldelooze trouw van het dier echter ook nog na zijnen dood te beloonen, heeft men het niet laten liggen, maar buiten de stad doen begraven.

— Volgens den *Studenten-Almanak* der Groninger akademie, voor 1854, is het getal der Studenten 282, van welke 38 in de godgeleerdheid, 10 in de letteren, 89 in de voorbereidende wetenschappen voor de godgeleerdheid en regten, 57 in de regten, 32 in de geneeskunde, 6 in de wis- en natuurkunde, 50 in de voorbereidende wetenschappen voor de geneeskunde studeren.

— In de laatste zes maanden zijn niet minder dan 87 Nederlandsche schepen uit Engeland naar Australië vertrokken.

— Gedurende het jaar 1852 zijn voor 139 schepen, metende 14,932 lasten, voor de eerste maal zeebrieven uitgereikt, en wel aan 31 barken, 8 brikken, 29 schooners, 37 galjooten, 23 koffen, 6 tjalken, 2 sloepen, 1 kotter en 2 stoombooten, en gedurende het jaar 1853 aan 183 schepen, metende 21,713 lasten, waarvan 2 fregatten, 44 barken, 11 brikken, 36 schooners, 39 galjooten, 18 koffen, 19 tjalken, 1 smak, 1 praamschip, 1 pleitschip, 2 hoekerschepen, 4 pinkschepen, 3 bomschepen en 2 stoombooten.

— Opgave van het aantal geboorten, sterfgevallen enz. in de onderstaande plaatsen in ons Vaderland, gedurende het jaar 1853:

Gedurende 1853 zijn te Amsterdam geboren 8165 kinderen, als: 4228 j. en 3937 m.; levenloos aangegeven 521, als: 292 j. en 229 m.; overleden 3289 m. en 3432 v., te zamen 6721 personen; huwelijken 2021; echtscheidingen 25.

Gedurende het jaar 1853 zijn te Rotterdam geboren 3624 kinderen (1898 zonen en 1726 dochters) en overleden 3972 personen. Het kleinst getal sterfgevallen is geweest in de maand Junij (209) en het grootste getal in de maand September (973). Het getal gehuwden beliep 821 paren, echtscheidingen 9.

Te Delfshaven geboren 144, overleden 140, huwelijken 29.

Te Deventer geboren 591, overleden 406, huwelijken 129.

Te Steenwijk geboren 133, overleden 83, huwelijken 27.

Te Zaandam geboren 447, overleden 347, huwelijken 97, echtscheidingen 1.

— Vrijdag ll. is met stormweder bij Kamperduin gestrand het Bremer driemastschap *Emma*, met eene kostbare lading katoen, granen en meel, van Baltimore naar Amsterdam. Aanvankelijk was het gelukt, de equipage door middel eener boot te redden; de tweede stuurman was evenwel aan boord gebleven, om zoo mogelijk nog het een of ander te redden. Toen begaven zich de opperstuurman, drie matrozen en een sloeperman in de boot; doch digt nabij het schip genaderd sloeg de boot om: het gelukte echter den tweeden stuurman, om die mannen van het schip door het toewerpen van lijnen, te redden; doch de branding werd nu zoo hevig, dat men van de landzijde niets ter redding kon aanvangen en dit tot den volgenden dageraad wilde uitstellen; intusschen was het schip gedurende den nacht uit elkander geslagen en hebben de zes mannen, die zich aan boord bevonden, hun dood in de golven gevonden.

BURGERLIJKE STAND TE BREDA.

GEBOORTEN.

Van 1 Jan. tot en met 7 Jan. 1854. 8 mann. 11 vrouwel. geslacht.

STERFGEVALLEN.

Van 1 Jan. tot en met 7 Jan. 1854. 6 mann. 2 vrouwel. geslacht.

GRAANMARKT.

AMSTERDAM, den 6. Januarij.

Heden verkocht van TARWE: 130 ℔. b. Poolsche *f* 312.

De overige Granen zonder handel.

KOOLZAAD bleef zonder handel.

LIJNZAAD zonder handel.

RAAPOLIE onveranderd; op 6/w. *f* 41$^{3}/_{4}$; Vlieg. *f* 40$^{1}/_{2}$; in de stad 41$^{1}/_{2}$; 1 Mei e. k. *f* 40$^{3}/_{4}$; 1 Sept. e. k. *f* 38$^{1}/_{4}$; 1 Oct. e. k. *f* 38$^{3}/_{8}$; 1 Nov. en Dec. e. k. *f* 38$^{1}/_{2}$.

LIJNOLIE een doen: op 6/w. *f* 30$^{3}/_{4}$; Vlieg. *f* 29$^{1}/_{2}$; 1 Maart e. k. *f* 30; 1 April e. k. *f* 30$^{1}/_{4}$; 1 Mei e. k. *f* 30$^{1}/_{2}$.

HENNEPOLIE: op 6/w. *f* 38$^{1}/_{4}$; Vlieg. *f* 37.

RAAPKOEKEN, per 1040 st., *f* 84 à *f* 86. — LIJNKOEKEN, per 104 st., *f* 11 à 14.

222ᵉ STAATS-LOTERIJ.

TWEEDE KLASSE.

2ᵉ Trekking. No. 16072, *f* 5000. No. 6423, *f* 1250; Nos. 15103, 9470 en 8365 ieder *f* 1000.

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van gisteren (6 *Januarij*) was de fondsnotering: Ned. 2$^{1}/_{2}$ pCt. 61$^{3}/_{4}$, 62, 61$^{3}/_{4}$; 3 pCt. 74$^{3}/_{8}$; 4 pCt. 92$^{5}/_{8}$, 93, 92$^{5}/_{8}$; Spanje 1 pCt. 20$^{11}/_{16}$, $^{13}/_{16}$, $^{11}/_{16}$; 3 pCt. Binnenl. 39$^{1}/_{4}$, $^{9}/_{16}$, $^{1}/_{4}$; Bewijzen Coup. 4$^{3}/_{4}$; Portugezen te Londen 3 pCt. 35$^{7}/_{8}$, 36[illegible]; Rusland 5 pCt. 104$^{1}/_{2}$; Oostenr. Metall. 73, $^{3}/_{4}$; Nieuwe 5 pCt. [illegible] 37$^{1}/_{4}$, $^{7}/_{8}$; Mexiko 22$^{1}/_{4}$.

Advertentiën.

*** Bevallen van eene *DOCHTER*, Vrouwe C. M. VAN WEEL, geb. BERMAN.

OOSTERHOUT, 1 Januarij 1854.

Schouwburg te Breda,

ONDER DIRECTIE VAN

E. VAN BEEM en L. VAN SLUYS.

N°. 6 IN HET ABONNEMENT,

op DONDERDAG den 12. JANUARIJ 1854.

DE VODDENRAPER VAN PARIJS.

Drama Vaudeville in 7 Tafereelen, en een Voorspel.

Prijzen der Plaatsen:

1e Rang 99 Ct. 2e Rang 50 Ct. 3e Rang 30 Ct.

Heeren Onderofficieren, 1e Rang 50 Ct. 2e Rang 30 Ct.

Aanvang ten 6 uur, eindigen 10½ uur.

NB. Heeren die geabonneerd zijn en hunne kaartjes hebben verbruikt, kunnen op nieuw kaartjes bekomen tegen Abonnementsprijs, hetzij een vol- of half Abonnement of ook met enkele kaarten.

Ook is er nog gelegenheid om zich voor het half Abonnement of zes Voorstellingen te abonneren bij den Concierge in den Schouwburg.

*** Het volgende Artikel is ontleend aan den »OBSERVER" van 2 September. — De REVALLENTA ARABICA.

Met genoegen maken wij de zoo beroemd gewordene Revallenta Arabica bekend, welke zijnen naam heeft gekregen van een even voedzame als heilzame Afrikaansche plant, welke, toebereid en des morgens gebruikt, van bijzonder nuttige uitwerking is, daar het vooral de spijsvertering zeer gemakkelijk maakt. Zij kan zich beroemen op de door getuigenissen gestaafde goedkeuring van vele der aanzienlijkste personen. Maagkwalen, onder welken naam zij dan ook mogen voorkomen, worden daardoor snel en zeker genezen en men spreekt van dit »*wondermiddel*" met niet minder lof in zenuw-, gal- en leveraandoeningen, onderbuikskwalen, verlamming en vele andere ziekten.

Ik heb de Revalenta met verrassend gevolg bij *Maagkanker* en *hardnekkige windkolijk* aangewend.

DR. **GATTIKER**, ZÜRICH.

Ik heb op aanraden van een Collega in Hanover, welke zich hoofdzakelijk met borstlijders bezig hield en sedert eenige Jaren reeds de Revalenta aanwendt, dit middel aan mijne eigene Vrouw toegediend, die sedert lang lijdende was en de dood met rassche schreden te gemoet ging. Ik moet bekennen, dat de uitkomst mijne stoutste verwachtingen overtroffen heeft. Het nachtelijke zweten, het opgeven verminderde zigtbaar en na 6 weken was zij beter.

DR. **GRIES**, in MAAGDENBURG.

De Revalenta is een voortreffelijk voedend en inwikkelend middel, dat gemakkelijk te verteren is. Het wordt met voordeel aangewend in diarrhéen en buikloopen, in ziekte der urinewegen, nierziekten, keel- en borstziekten en kan beginnende uitputting en tering genezen.

Med. Raad DR. **WURZER**, in BONN.

DU BARRY'S Revalenta Arabica geneest kwade spijsvertering, hardlijvigheid en hare zenuwachtige gevolgen.

DR. **URE**, LONDEN.

Ik heb gevonden, dat de Revalenta even goed de hardnekkigste diarrhé geneest als de tegenovergestelde ziekte.

DR. **HARVEY**, LONDEN.

1 ℔	2 ℔	5 ℔	12 ℔	DUBBEL GECONCENTREERDE	5 ℔	10 ℔
f 2	3½	8	16		f 16	24

Amsterdam, Verkoophuis.	Eindhoven, A. Begdin.
Bergen-op-Zoom, D. Pouwels.	Helmond, A. H. Martin.
» P. Appelboom, Apoth.	's Hertogenbosch, F. L. Welsch.
Boxmeer, G. Muller.	Rozendaal, T. X. Kruger.
Breda, Wede. Wierex Fella.	Tilburg, C. H. Domhoff.
» Kannemans van Dashorst.	

VOOR HET RIJK.

DEPARTEMENT VAN FINANCIEN.

N°. 58.

PROVINCIE NOORDBRABANT.

DIRECTIE DER REGISTRATIE EN DOMEINEN TE BREDA.

VEILING

VAN

DOMANIALE GOEDEREN,

ingevolge de Wet van den 29. Augustus 1848, *Staatsblad* N°. 39.

De ONTVANGER der Domeinen te *Breda*, brengt bij deze ter kennisse van de belanghebbenden, dat de *OPENBARE VEILING* der Forten MOERMONT, PINSEN en de ROVER, en een Perceel **HEIDE**, **WEILAND** en **MOERAS**, onder de Gemeenten *Bergen-op-Zoom* en *Halsteren*, welke tegen *den 12. Januarij e. k.* was aangekondigd, **UITGESTELD IS**, en alsnu zal plaats vinden op *Donderdag den 16. Maart* 1854, te *Bergen-op-Zoom*, ten Koffijhuize van JACOBUS LEMMERS, en ten overstaan van den Notaris J. ALDER residerende aldaar.

BREDA, den 6. Januarij 1854.

De Ontvanger voornoemd,
P. SIX.

VOOR HET RIJK.

DEPARTEMENT VAN FINANCIEN.

BESTUUR DER DOMEINEN.

PROVINCIE NOORD-BRABANT.

OPENBARE HERVERPACHTING

VAN DE

BRUG OVER DE RIVIER DE DONGE.

De ONTVANGER der Domeinen te *Breda*, zal, als daartoe gemagtigd, op *Dingsdag den 17 Januarij* 1854, des voormiddags ten 11 Ure, ten Koffijhuize van JOANNES GEORGE SPRENGERS, op de Groote Markt te *Breda*, ten overstaan van den Notaris Mr. F. R. VAN NAERSSEN, residerende aldaar, voor den tijd van ÉÉN JAAR, aanvang nemende te Middernacht tusschen Ultimo *Maart* en 1e *April* 1854, onder voorbehoud van nadere goedkeuring,

VERPACHTEN:

ONDER DE GEMEENTE RAAMSDONK,

De ONTVANGST van het BRUGGELD aan de VALBRUG over de RIVIER de *DONGE*, in de strekking van den Grooten weg der 1e Klasse N°. 3.

De voorwaarden zijn dezelfde, als die der Openbare Verpachting van den 13en *December* 1853, en liggen ter lezing ten Kantore van den Ontvanger der Domeinen te *Breda*, bij wien nadere inlichtingen te bekomen zijn.

BREDA, den 3. Januarij 1854.

De Ontvanger der Domeinen,
P. SIX.

DOMEINGOEDEREN

VAN

Z. K. H. PRINS FREDERIK DER *NEDERLANDEN*.

RENTAMBT *ZEVENBERGEN*.

HOUTVERKOOPING.

De RENTMEESTER der Domeingoederen van Z. K. H. Prins FREDERIK der *Nederlanden*, voor het Rentambt *Zevenbergen*, zal, als daartoe gemagtigd, op de na te noemene dagen, uren en plaatsen, ten overstaan van den Notaris A. VAN DE WERK, residerende te *Zevenbergen*, in het Openbaar **VERKOOPEN**, als:

Op *Dingsdag den 24. Januarij* 1854, des voormiddags ten 9 ure, ten Huize en Herberge van de Weduwe J. HERMUS, te *Zevenbergen*.

26 Kavels WILGEN-SCHAARHOUT.
1 Kavel KOPWILGENBOOMEN.
48 Kavels DROOGE OLMEN MUTSAARD.

Op *Woensdag den 25. Januarij* 1854, des voormiddags ten 9 ure, ten Huize en Herberge van CORNELIS BAREL, in den *Gouden Leeuw*, te *Zevenbergen*.

536 Stuks KOPWILGENBOOMEN, in 31 Kavels, staande aan den Moerdijk en Klundertsche Weg.
67 Stuks OLMENBOOMEN, in 7 Kavels, staande aan den Lamgatschendijk.
55 Stuks ZWARE OLMENBOOMEN, in 28 Kavels, staande aan den Hoogen Zeedijk, digt aan den Zevenbergschen Hoek en den Steenweg.
39 Stuks ESSCHENBOOMEN, in 7 Kavels, staande aan den Klundertsche Weg.
13 Stuks OLMENBOOMEN, in één Kavel, staande aan den Markdijk.
4 Stuks OLMEN- en 4 KOPWILGENBOOMEN, in 2 Kavels, staande aan den Hoogen Zeedijk.

De Konditiën van Verkooping kunnen van heden af, zoo ten Kantore van opgenoemden Rentmeester, bij wien nadere informatiën te bekomen zijn, als ten Kantore van den Notaris, gelezen worden.

ZEVENBERGEN, den 30. December 1853.

De Rentmeester voornoemd,
VAN DER BORCH,
genaamd VAN BOUWELINGHE.

Te BREDA, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.